ANNEXURE 1

DEPARTMENT OF FOODS AND NUTRITION
FACULTY OF FAMILY AND COMMUNITY SCIENCES
THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA
VADODARA 390 002 – INDIA

Tele. } Phone : 0265-2795526
0265-2795522 [Ext.33]
} Grams : "HOMSCIENCE"

Date: 8/9/14

No. F. C. Sc. / FND / 110

To,
Mr. Mehta,
District Primary Education Officer,
Jilla Shikshan Samiti,
Jilla Panchayat
Vadodara

SUBJECT: PERMISSION TO CONDUCT A STUDY ON NUTRITION HEALTH EDUCATION IN RURAL SCHOOLS OF INDUSTRIAL AREA

Respected Sir,

The Department of Foods & Nutrition, The M S University of Baroda, Vadodara is involved in research in the area of Public Health Nutrition. The PhD and MSc students are engaged in carrying out the same as a part of their dissertation.

We are planning to conduct a research study entitled"Impact of Nutrition Health Education (NHE) on the nutritional status of moderate and severely undernourished upper primary school children of rural industrial area of Vadodara". For this purpose, we would be assessing the nutritional status of children and imparting NHE at regular intervals, and study the impact of the same on the nutritional status of the children.

Kindly grant us permission to carry out this study in 10 schools of upper primary school children of rural industrial area of Vadodara.

Thanking you.

Dr. Swati Dhruv
Assistant Professor
Dept. of Foods & Nutrition
The M S University of Baroda, Vadodara

Prof. Uma Iyer
Head, Dept. of Foods & Nutrition
Offg. Dean, Faculty of Family & Community Sciences
The M S University of Baroda, Vadodara

જા.નં. વાર/ ૧૦ /૨૦૧૪
જિ.પ્ર.શિ.સમિતિ, વડોદરા

તા: ૯/૯/૧૪

પ્રતિ
આચાર્યશ્રી
સંબંધિત ઔદ્યોગિક વિસ્તારની ૧૦ શાળાઓ
ઉપરની વિગતે દર્શાવેલ સંશોધન
તેઓ સંશોધનમાં ઉચિત સહકાર આપવા જણાવવામાં

Dist. Project Co-Ordinator
&
District Primary Education Officer
VADODARA

ANNEXURE 3

જાન/શિક્ષણ/એમ.આઇ.એસ/૮૦૦૬૬/૨૦૧૭
જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ
જિલ્લા પંચાયત ભવન ,૭ મો માળ
વડોદરા તા:- ૧૫/૧૧/૨૦૧૭

પ્રતિ
આચાર્યશ્રી

....

તા.જિ- વડોદરા

વિષય- પ્રાથમિક શાળાઓમાં ડેટા કલેક્શનની પરવાનગી આપવા બાબત.

સંદર્ભ- (૧) ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ફુડ્સ ન્યુટ્રીશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કોમ્યુનીટી સાયન્સિસ મ.સ. યુનિ ઓફ બરોડા .

(૨) મામલતદારશ્રી વડોદરા(ગ્રામ્ય) ના પત્ર ક્રમાંક નં/મભય/વશી/૮૩૨/૨૦૧૭ તારીખ-૧૮/૦૯/૨૦૧૭

ઉપરોક્ત વિષય જણાવવાનું કે સંદર્ભ પત્રો ની વિગતે આપની શાળામાં ફુડ્સ ન્યુટ્રીશન વિભાગ ની કુમારી શ્વેતા પટેલ તેમના પી.એચ.ડી સંશોધનના ભાગ રૂપે પ્રાથમિક શાળાઓમાં મધ્યાહ્ન ભોજન યોજનાના લાભાર્થી બાળકોના ,શિક્ષકોની તથા એસ.એમ.સી મેમ્બરની પ્રથા અને સમજનો અભ્યાસ કરનાર છે. તથા તેઓ દ્વારા મધ્યાહ્ન ભોજનને લગતી દરેક પ્રવૃતિઓ જેવી કે ફુડ સેમ્પલ લેવુ, બાળકોના પોષણ સ્તરની તપાસ કરાવવી ,બાળકોની કુટંબીક માહિતી લેવી તથા ખાણી-પીણીની રીતભાત જાણવી જેવી પ્રવૃતિઓ હાથ ધરવાના છે.તો આપશ્રી આપની કક્ષાએથી કુ.શ્વેતા પટેલને જરૂરી માર્ગદર્શન તથા સહકાર આપવા જણાવવામાં આવે છે. નીચે જણાવેલ શાળાઓમાં આ અભ્યાસ કરવા માટે અનુમતી આપેલ છે.

૧. ફાજલપુર પ્રાથમિક શાળા નં ૧
૨. અનગઢ પ્રાથમિક શાળા (ગ્રુપ શાળા)
૩. દોડકા પ્રાથમિક શાળા.
૪ ઉંડેરા પ્રાથમિક શાળા
૫ નવાપુરા પ્રાથમિક શાળા
૬ ઇન્દ્રીરાનગર કોયલી ચારો પ્રાથમિક શાળા.

જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી
જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ વડોદરા

ANNEXURE 2

નં/મભય/વશી/૪૨૩ /૨૦૧૭
મામલતદાર વડોદરા (ગ્રામ્ય) ની કચેરી,
નર્મદા ભવન "સી" બ્લોક, જેલ રોડ,
વડોદરા. તા.૧૮/૯/૨૦૧૭

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી,
..............................,
તા.જી.વડોદરા.

વિષય : પ્રાથમિક શાળાઓમાં ડેટા કલેકશનની પરવાનગી આપવા બાબત.......
સંદર્ભ : (૧) મે. નાયબ કલેકટરશ્રીના પત્ર નં. મભય/. વહટ- ૧/ વશી//૧૭, તા.૨૧/૮/૨૦૧૭
(૨) ફુડસ એન્ડ ન્યુટ્રીશન વિભાગનો પત્ર તા.૨૧/૮/૧૭

ઉપરોકત વિષયે જણાવવાનું કે, સંદર્ભદર્શિત પત્ર (૧)અને (૨) ની વિગતે આપના તાલુકાની શાળાઓમાં ફુડસ એન્ડ ન્યુટ્રીશન વિભાગની કુ. શ્વેતા પટેલ તેમણા ડોકટરલ સંશોધનના ભાગરૂપે આપના તાલુકાની ૬ પ્રા.શાળાઓમાં મધ્યાહન ભોજન યોજનાના લાભાર્થી બાળકોના તથા શિક્ષકોની પ્રથા અને સમજનો અભ્યાસ કરવાનો છે તથા તેઓશ્રી દ્વારા મધ્યાહન ભોજન યોજનાને લગતી દરેક પ્રવૃતિઓ જેવી કે ફુડ સેમ્પલ લેવુ, બાળકોના પોષણસ્તરનો ડોકટર દ્વારા અભ્યાસ કરવો, બાળકોના કુટુંબની માહિતી લેવી તથા ખાણી પીણીની રીતભાત જાણવી જેવી પ્રવૃતિઓ હાથ ધરવાના છે તો આપશ્રી આપની કક્ષાએથી કુ. શ્વેતા પટેલને જરૂરી માર્ગદર્શન તથા સહકાર આપવા સુચવવામાં આવે છે.

મામલતદાર વડોદરા
(ગ્રામ્ય)

નકલ સવિનય રવાના: મે. નાયબ કલેકટરસાહેબ, (મ.ભ.યો.), વડોદરા તરફ મે. થી શ્રુત થવા સારૂ.
નકલ રવાના: કુ.શ્વેતા પટેલ, ફુડસ એન્ડ ન્યુટ્રીશન વિભાગ, વડોદરા તરફ જાણ તથા અમલવારી થવા સારૂ.

ANNEXURE 4

સંમતિ-પત્રક

<u>વડોદરાનાં ગ્રામ્ય ઔદ્યોગિક વિસ્તારની પ્રાથમિક શાળામાં ભણતા બાળકોનાં પોષણસ્તર તથા મધ્યાહન ભોજનનો અભ્યાસ</u>

અભ્યાસનુ શિર્ષક: વડોદરાનાં ગ્રામ્ય ઔદ્યોગિક વિસ્તારની પ્રાથમિક શાળામાં ભણતા બાળકોનાં પોષણસ્તર તથા મધ્યાહન ભોજનનો અભ્યાસ

મુખ્ય સંશોધનકર્તા:
પ્રો. ઉમા ઐયર
પ્રોફેસર
ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રીશન ડીપાર્ટમેન્ટ,
ફેક્લ્ટી ઑફ ફેમિલી એન્ડ ક્મ્યુનિટી સાયન્સીસ,
મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા,
વડોદરા.

માહિતી એકત્રિકરણ કરનાર :
કુ. શ્વેતા પટેલ
પી. એચ. ડી. સંશોધનકર્તા
ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રીશન ડીપાર્ટમેન્ટ,
ફેક્લ્ટી ઑફ ફેમિલી એન્ડ ક્મ્યુનિટી સાયન્સીસ,
મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા,
વડોદરા.
ફોન નંબર: ----------

અભ્યાસનો હેતુ: ભારત દેશમાં સરકાર દ્વારા કાર્યરત શાળાઓમાં જતા બાળકોને મધ્યાહન ભોજન યોજના હેઠળ પૌષ્ટિક ભોજન પુરું પાડવામાં આવે છે. ધોરણ ૫ થી ૮- એટલેકે ઉચ્ચ પ્રાથમિક શાળામાં ભણતા બાળકોની ઉમર સામાન્ય રીતે ૯ થી ૧૮ વર્ષની વચ્ચે હોય છે. આ ઉંમર બાળકોના વિકાસ માટે અત્યંત અગત્યનો તબક્કો છે જેને આપણે કિશોરાવસ્થા તરીકે ઓળખીએ છે. આ તબક્કે જો બાળકોને યોગ્ય પોષણ મળતું હોય તો તેઓનો વૃદ્ધિ વિકાસ સારો થાય છે. પરંતુ જો આ ઉંમરમાં પૂરતું પોષણ મળી ના રહે તો, આના કારણે બાળકોની રોગપ્રતિકારક ક્ષમતા, શારિરીક કાર્યક્ષમતા તેમજ શારિરીક તથા માનસિક વિકાસ પર અવળી અસર પડે છે. વળી, આ બાળકોમાં લોહતત્વ, વિટામીન, આયોડીન જેવા પોષક તત્વો ની ઊણપ થવાની પણ સંભાવના હોઈ શકે. આથી, બાળકોના પોષણ સ્તરનો અભ્યાસ કરવો આવશ્યક છે.

અભ્યાસ અંગેના નિયમો: જો આપની ઈચ્છા અને સંમતિથી આપનું બાળક આ અભ્યાસમાં જોડાય તો તેની પાસેથી તેને લગતી વિવિધ માહિતી લેવામાં આવશે. જેમકે, આહાર, માંદગી તથા કૌટુંબીક વિગતો. તેમજ, તેના વજન-ઊંચાઈ પરથી તેના પોષણસ્તરની ચકાસણી પણ કરવામાં આવશે. આ ઉપરાંત, ડોક્ટર દ્વારા પોષકતત્વોની ખામી અંગે ચકાસણી કરવામાં આવશે. બાળકની પાસેથી મધ્યાહન ભોજન અંગેની પણ માહિતી લેવામાં આવશે. જેમકે, મધ્યાહન ભોજન અંગે તેમના મંતવ્યો તેમજ તેઓ કેટલું મધ્યાહન ભોજન જમે છે તેની માહિતી લેવામાં આવશે.

ખર્ચ: આ અભ્યાસને લગતી કોઈ પણ તપાસમાં તમારે ખર્ચ કરવાનો રહેશે નહી. ડોક્ટર દ્વારા કરવામાં આવનાર પરીક્ષણનો તમામ ખર્ચ અમારા (સંશોધનકર્તા) દ્વારા ઉપાડવામાં આવશે. આ અભ્યાસમાં ભાગ લેવા માટે કોઈ નાણાકીય વળતર મળશે નહિ તેની નોંધ લેવા વિનંતી.

સંભવીત ફાયદા તથા નુકશાન: આ અભ્યાસમાં આપના બાળકના પોષણસ્તરની ચકાસણી થશે તેમજ, ડોક્ટર દ્વારા કરાનાર તપાસમાં સુક્ષ્મ પોષકતત્વોના સ્તરને લગતી ચકાસણી પણ વિના મૂલ્યે થશે. આ અભ્યાસમાં ભાગ લેવામાં કોઈ જ નુકશાન નથી. અભ્યાસમાં થનાર દરેક તપાસ પ્રશિક્ષિત વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવશે. સ્વાસ્થ્ય અને સુક્ષ્મ પોષકતત્વોના સ્તરને લગતી ચકાસણી ડોક્ટર દ્વારા કરવામાં આવશે.

ગોપનીયતા: અભ્યાસમાં આપની ઓળખ ખાનગી રાખવામાં આવશે. અભ્યાસમાં લેવાયેલ માહિતી વૈજ્ઞાનીક હેતુ થી પ્રકાશીત કરવામાં આવે તો પણ તમારું નામ અને ઓળખ ક્યાંય છતી કરાશે નહી.

અભ્યાસમાંથી ખસી જવાનો હક્ક: તમારી ઈચ્છા અને પરવાનગીથી આપનું બાળક આ અભ્યાસમાં ભાગ લઈ રહ્યું છે. અભ્યાસમાંથી કોઈપણ સમયે ખસી જવાનો તમને અધિકાર છે પરંતુ અમે આશા રાખીએ છે કે અભ્યાસના સમગ્ર ગાળા દરમ્યાન આપનું બાળક જોડાઈ રહે તથા આપની તરફથી અમને પૂરતો સહકાર મળી રહે. જો આપ તથા આપના બાળકનો અમને સમ્રગ અભ્યાસ દરમ્યાન સહકાર મળી રહેશે તો જ આ અભ્યાસ સફળ થઇ શકશે. જો આ અભ્યાસ સફળ થાય તો ભવિષ્યમા અનેક બાળકોને આવો લાભ મળી શકે.

પરિણામોની પ્રાપ્તી: બાળકના પરીક્ષણના પરિણામ ની એક નકલ આપને આપવામાં આવશે. જો કોઈ વિશેષ અસામન્યતા જણાઈ આવે તો તમને ડોક્ટર પાસે જવાનું જાણવવામાં આવશે.

સ્વૈચ્છીક સંમતિ: જો તમને આ અભ્યાસ અંગેની કોઈ પણ બાબતો સ્પષ્ટ ન થઈ હોય અથવા અભ્યાસમાં ભાગ લેનાર બાળકના વાલી તરીકે તમારા અને તમારા બાળકના અધિકાર અંગે કોઈ પ્રશ્ન મૂંઝવતો હોય તો સંમતિ-પત્રકની શરૂઆતમાં જણાવવામાં આવેલા આ અભ્યાસનાં સંશોધનકર્તાને સંપર્ક કરીને પૂછી શકો છો. આમ, તમને જે કોઈ પ્રશ્ન હોય તે અંગે કૃપા કરીને સંમતિ-પત્રક પર સહી કરતા પહેલા પુછપરછ કરી લેશો. અભ્યાસ દરમ્યાન પણ કોઈ પ્રશ્ન થાય તો પૂછી શકો છો.

સંશોધનકર્તાનુ નિવેદન: આ સંશોધન અંગે મારા દ્વારા બધીજ સમજુતી આપવામાં આવી છે. આ અભ્યાસમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતા બાળકો તથા તેમના વાલીઓને તે અંગે ચર્ચા કરવાની પુરતી તક આપવામાં આવી છે. તે ઉપરાંત તેમને આ વિષે અન્ય કોઈ પ્રશ્ન પૂછવો હોય તો તેની પણ છૂટ આપવામાં આવી છે.

ભાગ લેનાર બાળકના વાલીનું નિવેદન: આથી, હું પ્રમાણિત કરું છું કે મે આ અભ્યાસ અંગેનું વર્ણન વાંચ્યું છે અથવા મને વાંચી સંભળાવવામાં આવ્યું છે. હું મારા બાળકને આ અભ્યાસમાં જોડાવવા સંમતિ આપું છું. હું એ પણ જાણું છું કે ગમે ત્યારે હું વધુ પ્રશ્ન પૂછી શકુ છું. આ સંમતિ-પત્રકનું બારીક મૂલ્યાંકન કરવા માટે અને તે વિષે પ્રશ્ન પૂછવા માટે મને પુરતી તકો આપવામાં આવી છે.

હું મારા બાળકને અભ્યાસમાં ભાગ લેવા માટે સંમતિ આપું છું.

હા ☐ **ના** ☐

બાળકનું નામ: ______

શાળા: ______ **ધોરણ:** ______

વાલીનું નામ: ______ **વાલીના હસ્તાક્ષર:** ______

તારીખ: ______

ANNEXURE 5

કુપોષિત બાળકોનાં પોષણસ્તર ઉપર પોષણ અને સ્વાસ્થય શિક્ષણની અસર અભ્યાસમાં જોડાવવા સંમતી આપતુ સંમતિપત્રક

અભ્યાસનુ શિષૅક : વડોદરાનાં ગ્રામ્ય ઔધગીક વિસ્તારની પ્રાથમિક શાળામાં ભણતા મધ્યમ તથા અતિ કુપોષિત બાળકોનાં પોષણસ્તર ઉપર પોષણ અને સ્વાસ્થય શિક્ષણની અસર.

મુખ્ય સંશોધનકર્તા:
ડૉ ઉમા ઐયર
પ્રોફેસર
ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રીશન ડીપાર્ટમેન્ટ,
ફેકલ્ટી ઑફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનિટી સાયન્સીસ,
મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા,
વડોદરા.

માહિતી એકત્રિકરણ કરનાર :
કુ. વેતા પટેલ
પી. એચ. ડી. સંશોધનકર્તા
ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રીશન ડીપાર્ટમેન્ટ,
ફેકલ્ટી ઑફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનિટી સાયન્સીસ,
મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા,
વડોદરા.
(ફોન નંબર: ----------)

અભ્યાસનો હેતુ: શાળામાં જતા બાળકોને મધ્યાહ્ન ભોજન દ્વારા પોષ્ટિક ભોજન પુરું પાડવામાં આવતુ હોવા છતાં તેઓમાં કુપોષણનું પ્રમાણ ઘણું ઉંચુ જોવા મળ્યું છે. કુપોષણ ના કારણે બાળકોની રોગપ્રતિકારક ક્ષમતા, શારિરીક કાર્યક્ષમતા તેમજ શારિરીક તથા માનસિક વિકાસ પર અવળી અસર પડે છે. વળી, આ બાળકોમાં લોહતત્વ, વિટામીન એ , આયોડીન , ઝીંક જેવા પોષક તત્વો ની ઊણપ હોવાની પણ સંભાવના છે. ગયા વર્ષ નું સંશોધન બતાવે છે કે શાળામાં જ્તા બાળકોમાં ઘરનું ભોજન અને મધ્યાહ્ન ભોજન બંને મળીને બાળકોની દૈનિક પોષણ જરૂરીયાત ના ફક્ત 50% જ પૂરી પાડે છે. આથી, બાળકોના પોષણસ્તર સુધારવા માટે તેમને પોષણ અને સ્વાસ્થયને લગતી સચોટ માહિતી આપવાની જરૂરિયાત છે.

અભ્યાસ અંગેના નિયમો: જો આપણી ઈચ્છા અને સંમતીથી આપનું બાળક આ અભ્યાસમાં જોડાય તો તેને પોષણ તથા સ્વાસ્થયને લગતુ શિક્ષણ પૂરું પાડવામાં આવશે. બાળક પાસેથી તેને લગતી વિવિધ માહિતી લેવામાં આવશે. જેમકે, આહાર, માંદગી તથા કૌટુંબીક વિગતો. તે ઉપરાંત વિવિધ પરીક્ષણો પણ કરવામાં આવશે. જેમકે, શારીરિક ક્ષમતા, માનસીક વિકાસ, ડોક્ટર દ્વારા પોષક્તત્વો ખામી અંગે ચકાસણી તેમજ બાળકનાં વજન - ઊંચાઈ લેવામાં આવશે. વળી જો આપણી સહમતી હોય તો બાળક ના લોહીમાં હિમોગ્લોબીન (લોહતત્વ)ની તપાસ પણ કરવામાં આવશે. આ માટે લેબોરેટરીમાંથી આવેલ પ્રશિક્ષિત ટેક્નીશીયન દ્વારા બાળકનું લોહી (5 મિલી) લેવામાં આવશે.

ખર્ચ: આ અભ્યાસને લગતી કોઈ પણ તપાસમાં તમારે ખર્ચ કરવાનો રહેશે નહી. ડોક્ટર દ્વારા કરવામાં આવનાર પરીક્ષણ તેમજ લોહીની તાપાશનો તમામ ખર્ચ અમારા (સંશોધનકર્તા) દ્વારા ઉપાડવામાં આવશે. વળી આ અભ્યાસમાં ભાગ લેવા માટે કોઈ નાણાકીય વળતર મળશે નહિ તેની નોંધ લેવા વિનંતી.

સંભવીત ફાયદા તથા નુકશાન: આ અભ્યાસમાં આપના બાળકને વિવિધ ઉપયોગી માહિતી અને તેને લાગતું શિક્ષણ આપવામાં આવશે. જેમકે પોષણ અને આહાર નું મહત્વ, કેવો આહાર લેવો જોઈએ , સ્વચ્છતા કેવી રીતે જાળવી જોઈએ , સુક્ષ્મ પોષક તત્વોન જાણકારી તેમજ મધ્યાહન ભોજનના ફાયદાઓ. જેથી બાળકની રોજીંદી ટેવોમાં સુધાર થઇ શકે. અભ્યાસમાં ભાગ લેવામાં કોઈ જ નુકશાન નથી. અભ્યાસમાં થનાર દરેક તપાસ પ્રશિક્ષિત ટેક્નીશીયન દ્વારા કરવામાં આવશે. હિમોગ્લોબીન (લોહતત્વ) સ્તરને લગતી ચકાસણી ડોક્ટર દ્વારા કરવામાં આવશે. લોહીની તપાસ પણ પ્રમાણિત લેબોરેટરીમાં કરવામાં આવશે. લોહી લેવા માટે લેબોરેટરીમાંથી પ્રશિક્ષિત ટેક્નીશીયન આવશે દરેક બાળક માટે નવી ડીસ્પોઝેબલ સોય (સિરીંજ અને નીડલ) વાપરવામાં આવશે જેનો એકવાર ઉપયોગ કર્યાપછી બીજીવાર ઉપયોગ નહી થાય.

ગોપનીયતા: અભ્યાસમાં આપની ઓળખ ખાનગી રાખવામાં આવશે. અભ્યાસમાં લેવાયેલ માહિતી વૈજ્ઞાનીક હેતુ થી પ્રકાશીત કરવામાં આવે તો પણ તમારું નામ અને ઓળખ ક્યાંય છતી કરાશે નહી.

અભ્યાસમાંથી ખસી જવાનો હકક: તમારી ઈચ્છા અને પરવાનગીથી આપનું બાળક આ અભ્યાસમાં ભાગ લઇ રહ્યું છે. અભ્યાસમાંથી કોઈપણ સમયે ખસી જવાનો તમને અધિકાર છે પરંતુ અમે આશા રાખીએ છે કે અભ્યાસના સમગ્ર ગાળા દરમ્યાન આપનું બાળક જોડાઈ રહે તથા આપણી તરફ થી અમને પૂરતો સહકાર મળી રહે. જો આપ તથા આપના બાળકનો અમને સમ્રગ અભ્યાસ દરમ્યાન સહકાર મળી રહેશે તો જ આ અભ્યાસ સફળ થઇ શકશે. જો આ અભ્યાસ સફળ થાય તો ભવિષ્યમા અનેક બાળકોને આવો લાભ મળી શકે.

પરિણામોની પ્રાપ્તી: પરીક્ષણમાં પરિણામ (રીપોર્ટ) ની એક નકલ આપણે આપવામાં આવશે. જો રિપોર્ટમાં કોઈ વિશેષ અસામન્યતા જણાઈ આવે તો તમને આગળ ડોક્ટર પાસે જવાનું જાણવામાં આવશે.

સ્વૈછિક સંમતી: જો તમને અભ્યાસ અંગે કોઈ પણ પ્રશ્ન થાય તો આ સંમતિપત્રક ઉપર સહી કરતા પહેલા સંમતિ પત્રક ભરાવનાર વ્યક્તિને તે અંગે પૂછી શકો છો વળી, અભ્યાસમાં ભાગ લેનાર બાળકના વાલી તરીકે તમારા અને તમારા બાળકના અધિકાર અંગે કોઈ પ્રશ્ન મુઝાવતો હોય તો સંમતી પત્રક ની શરૂઆત માં જણાવવામાં આવેલા આ અભ્યાસનાં સંશોધનકર્તાને સંપર્ક કરી શકો છો. આમ, તમને આ અભ્યાસ અંગેની જે બાબતો સ્પષ્ટ ન થઇ હોય તે અંગે કૃપા કરીને સંમતિપત્રક પર સહી કરતા પહેલા પુછપરછ કરી લેશો. અભ્યાસ દરમ્યાન પણ કોઈ પ્રશ્ન થાય તો ફોર્મની શરૂઆતમાં આપેલ સંશોધનકર્તાને પૂછી શકો છો.

સંશોધનકર્તાનુ નિવેદન: આ સંશોધન અંગે મારા દ્વારા બધીજ સમજુતી આપવામાં આવી છે. આ અભ્યાસમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતા બાળકો તથા તેમના વાલીઓને તે અંગે ચર્ચા કરવાની પુરતી તક આપવામાં આવી છે તે ઉપરાંત તેમને આ વિષે અન્ય કોઈ પ્રશ્ન પૂછવો હોય તો તેની પણ છૂટ આપવામાં આવી છે.

______________________ ______________________

સંશોધનકર્તાનાં હસ્તાક્ષર **તારીખ**

ભાગ લેનાર બાળકના વાલીનું નિવેદન: આથી, હું પ્રમાણિત કરૂં છુ કે આ અભ્યાસ અંગેનું વર્ણન વાંચ્યું છે અથવા મને વાંચી સંભળાવવામાં આવ્યું છે. હું મારા બાળકને આ અભ્યાસમાં જોડાવવા સંમતી આપું છુ. હું એ જાણું છુ કે હું આ અભ્યાસમાંથી ગમે ત્યારે મારા બાળકને ખસેડી લેવા મુકત છુ. હું એ પણ જાણું છુ ગમે ત્યારે હું વધુ પ્રશ્ન પૂછી શકુ છુ. આ સંમતીપ્રત્રક નું બારીક મૂલ્યાંકન કરવા માટે અને તે વિષે પ્રશ્ન પૂછવા માટે મને પુરતી તકો આપવામાં આવી છે.

હું મારા બાળકને અભ્યાસમાં ભાગ લેવા માટે સંમતી આપું છું.

હા ______________________ ના ______________________

હું મારા બાળકના લોહી તથા પેશાબ પરીક્ષણ માટે સંમતી આપું છું.

હા ______________________ ના ______________________

બાળકનું નામ: **ધોરણ:** **શાળા:**

વાલીના હસ્તાક્ષર **તારીખ**

ANNEXURE 6

Code No:______________

SCHOOL PROFILE

1. **Name of the school:**
2. **Address:**
3. **Contact no:**
4. **Morning/ afternoon school:**
5. **Name of the principal:**
6. **Number of teachers:**
7. **Number of students:**
8. **Number of class-rooms:**
9. **Details of Students**

Standard	Division	Number of Students	Boys	Girls	SC	ST	OBC	Total

10. Facilities available in school

10.1 Drinking water facility

a. Own Tap
b. Hand Pump
c. Well
d. Any Other

10.2 Toilet facility

a. Yes
b. No

10.3 If yes,

a. Open
b. Closed

10.4 Running water available in toilet

a. Yes
b. No

10.5 Separate hand-washing station

a. Yes
b. No

12. Is there a separate dining area for MDM?

a. Yes
b. No

14. Who supervises the MDM when it is served to children?

15. Who fills the Performa?

ANNEXURE 7

SOCIO ECONOMIC PROFILE

Name of the school: Date:

[A] Background Information:

1. Name of the student ____

2. Sex 1.Male 2. Female

3. Class/ Standard: ______ Section: _____ Roll no.____

4. Date of Birth ______________ 5. Age ______________

6. Name of father ____________________________________

7. Name of mother ____________________________________

8. Education of father ____________________________________

9. Education of Mother ____________________________________

10. Occupation of father ____________________________________

11. Occupation of mother ____________________________________

12. Religions 1. Hindu 2. Muslim 3.sikh 4. Christian 5.others ☐

13. Castes 1.Genaral 2. SC 3. ST 4. BC 5.OBC 6.Others ☐

14. Type of family 1. Nuclear 2. Extended nuclear 3. Joint ☐

15. Total no. of family members total: _____ adult: _____ children: _____

16. Family income:

Salary/month	
Daily wages	
No. of days/week	

17. per capital income: ________________

ANNEXURE 8

ANTHROPOMETRIC MEASUREMENTS

Sr. No.	Indicator	Baseline	60 days	120 days
1.	Weight (kg)			
2.	Height (cm)			
3.	Body mass index (BMI) wt. in kgs/ ht in m^2			

BIOCHEMICAL ESTIMATIONS

	Baseline	60 days	120 days
Hemoglobin Level			

PHYSICAL WORK CAPACITY

	Baseline	60 days	120 days
STEP TEST No. of steps in 3minutes:			

ANNEXURE 9

MORBIDITY PROFILE

Name of the School: **Date:**

Name of the student: **Standard:** **Division:**

	Health Problem	Presence of illness in last 15 days reference period	Period of Illness
1.	Cough and cold		
2.	Headache		
3.	Fever		
4.	Stomach ache		
5.	Vomiting		
6.	Diarrhoea		
7.	Tooth ache		
8.	Constipation		
9.	Malaria		
10.	loss of appetite		
11.	Other illness (specify)		

ANNEXURE 10

Code No:_____________

MDM SPOT OBSERVATIONS CHECK-LIST

Date: ________________ **Time: ________________**

Name of the school:

Code of the school:

Address:

SPOT OBSERVATION

1. Number of beneficiaries present:
   5th-8th Std. ______
2. Number of beneficiaries consuming MDM:

   5th-8th Std. _____

3. Attendance of beneficiaries taken:
   a. Yes
   b. No
4. Tasting of food done before serving to the children:
   a. Yes
   b. No
5. Responsibility of tasting of food:
   a. All Teachers
   b. One teacher each day
   c. 2 teachers everyday
   d. Principal
   e. Other
6. Responsibility of serving:
   a. Cook
   b. Helper
   c. Senior school children
   d. Other

7. Way of serving
    a. Standard serving utensils
    b. Any other utensils
    c. Hands
    d. Other
8. Serving utensils:
    a. Clean
    b. Unclean
9. Cleanliness of the serving area:
    a. Presence of dust/mud
    b. Presence of food material lying on the floor
    c. Presence of houseflies
    d. Damp
    e. Not well lit
    f. Presence of flies or mosquitoes
10. Consumption vessels:
    a. Provided by school
    b. Children bring from home
    c. Other (specify)
11. Supervision:
    a. All teachers
    b. One teacher each day
    c. Two teachers everyday
    d. Principal
12. Leftover foods:
    a. Distributed to children
    b. Distributed in village
    c. Given to cows
    d. Sent back to Akshay Patra
    e. Other (specify)
13. Waste disposal:
    a. No arrangement
    b. Dustbin
    c. Open space
    d. Other (specify)

SANITATION AND HYGIENE OBSERVATION CHECKLIST

1. Regular supply of water:
    a. Yes
    b. No
2. Separate place for drinking and hand washing present:
    a. Yes
    b. No
3. Number of drinking water stations:
4. Number of hand-washing stations:
5. Source of drinking water:
    a. Municipal water tap
    b. Gram Panchayat
    c. Stored in a water tank
    d. Others
6. Cleanliness of drinking water station:

Sr. No.	Observation	Yes	No	Remarks
1.	Clean			
2.	Proper drainage present			
3.	Adequate water available			

7. Observation of Hand-washing stations:

Sr. No.	Observation	Yes	No	Remarks
1.	Clean			
2.	Proper drainage present			
3.	Adequate water available			
4.	Soap present on each hand-washing station			

8. Hand-washing practices:

    8.1 Is a special time allocated for hand-washing before the MDM starts?

    a. Yes

    b. No

8.2 If yes, how much time is given for hand-washing?

a. <15 minutes

b. 15 minutes

c. >15 minutes

8.3 What is used for hand-washing?

a. Soap and water

b. Only water

c. Other (specify)

8.4 Does anyone supervise hand-washing?

a. Yes

b. No

8.5 If yes, who supervises hand-washing?

a. All teachers

b. One teacher each day

c. Two teachers everyday

d. Principal

ANNEXURE 11

QUESTIONNAIRE FOR CHILDREN

Name:

Standard: **Division:**

School:

Consumption of MDM

1. Do you eat MDM?

    a. Yes
    b. No

2. If yes, how many times in a week do you consume MDM? ____________

3. Do you like MDM?

    a. Yes
    b. No

4. If yes, what do you like the most?

5. Name the food items you don't like.

6. Do you think MDM is beneficial for you?

    a. Yes
    b. No

6.1 If yes, what are the benefits of MDM?

6.2 If no, why?

Sanitation and hygiene:

1. Do you think handwashing is important?

    a. Yes
    b. No

1.1 Why?

2. When do you wash your hands?

    a. Before having food
    b. After having food
    c. After using toilet
    d. Other (specify)

3. What do you use for handwashing?

    a. Only water
    b. Water and soap
    c. Mud
    d. Ash
    e. Other (specify)

4. Is it important to keep the nails trimmed and clean?

    a. Yes
    b. No

4.1 Why?

4.2 **Observation-** cleanliness of nails

	Yes	No
Clean		
Trimmed		

5. Do you cut your nails and keep them clean?

a. Yes
b. No

6. How often do you cut your nails?

a. Once in a week

b. Once in 15 days

c. Once a month

d. Other (specify)

7. Is it important to take bath?

a. Yes

b. No

7.1 Why?

8. How often do you take bath?

a. Daily

b. Alternate days

c. Twice a week

d. Once a week

e. Other (specify)

ANNEXURE 12

24 HOUR DIETARY RECALL

Meal	Time	Food Item	Ingredients	Raw Amounts (g/ml)	Total Cooked Quantity (g/ml)	Consumption of Food by Children (g/ml)	Intake of Raw Ingredient (g/ml)

ANNEXURE 13

COGNITIVE FUNCTION TEST (Age Group. 10-16y)

ID No:

Avg. Score: /15

Name:

Sex:

Std.:

Age:

Class:

Date:

પ્રશ્ન નં ૧ -૬ : ચિત્રમા આપેલી ખાલી જગ્યા માં નીચે આપેલા ઉપકરણોમાંથી સરખી ડીઝાઈન પર ✔ કરો.

1)

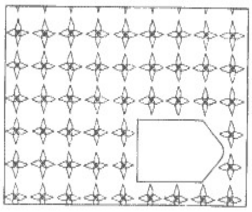

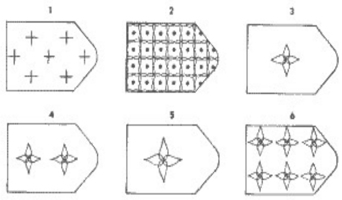

2)

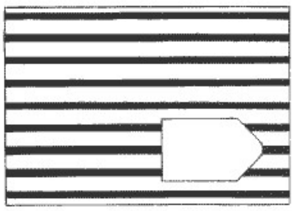

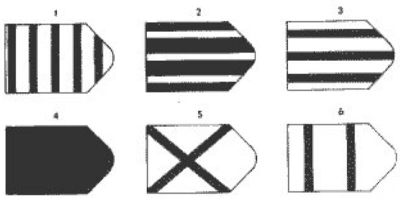

3)

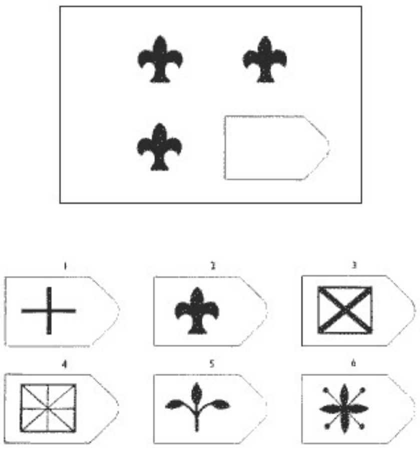

4)

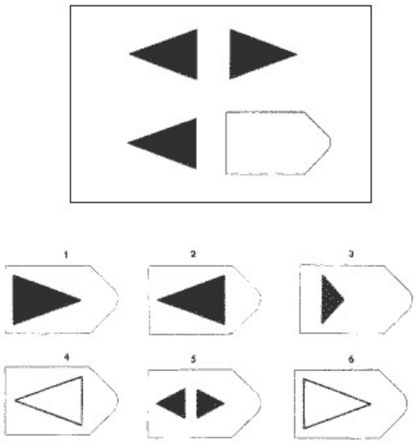

5)

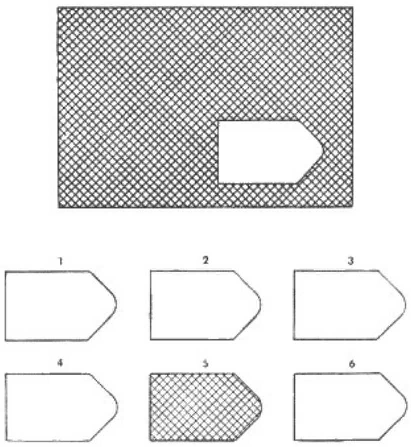

6)

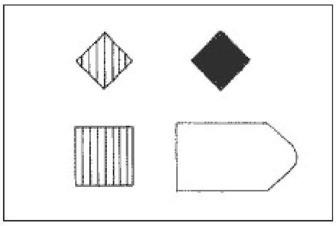

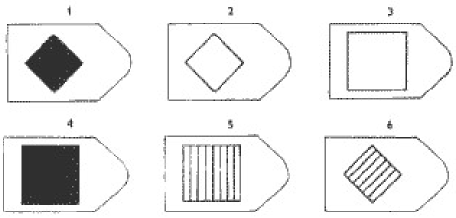

7)

15+35=?

1) **49**
2) **32**
3) **50**
4) **67**

8)

35/9=?

1) 5
2) 3.8
3) 2.9
4) 4

9)

79+89=?

1) 109

2) 203

3) 58

4) 168

10) “ ” શોધો.

ટ્રેન લૂટવાના કારણે આઝાદના બધા સાથીઓને પકડીને સરકારે સજા કરી. પરંતુ આઝાદ બ્રહ્મચારીનો વેશ ધારણ કરી એક મંદિરમાં છૂપાયા હતા. તેને પોલીસ ઓળખી ન શકી. ગામવાસીઓ બ્રહ્મચારી આઝાદને આદરભાવથી જોતા. બ્રહ્મચારીજી! તમે હંમેશા માટે આ ગામમાં રહી જાવ ને મારા કરાઓને ભણવો. ગામલોકોની વાતમાનીને આઝાદ શાળાના બાળકોને ભણવવા લાગ્યા. આપણે બધા ભારતમાતાના સંતાનો ીએ.

11) “લ” શોધો.

લગ્ન પ્રસંગે વરકન્યાને આપવા માટે ખૂબ ફેશનેબલ દાગીના માટે મારે ત્યાં પધારો શુદ્ધ સોનાના ને સાચા હીરા – મોતી જડેલા ઉચ્ચતમ માલ ખૂબ જ સસ્તા ભાવે જોઇતા હોયતો તરત જ આવો. ઘડામણ ચાર્જ પર પચાસ ટકા કાપ મળશે. પરદેશથી આવનાર કરા – કરી માટે લગ્ન પ્રસંગે તૈયાર થવા મારા પાર્લરનો લાભ ઉઠાવો.

ANNEXURE 14

Observation Schedule

“The Akshay Patra Foundation Kitchen”- Vadodara

Date: ________________ **Day:** _________________**Time:** ________________

Facilities and Equipments

1. Availability of basic supplies:

Supplies	Present	Absent
1.1 Running water		
1.2 Drinking water		
1.3 Ventilation		

2. Source of fuel:
   2.1 LPG
   2.2 Steam
   2.3 Wood fire
   2.4 Other

3. Machinery used for preparation of meal:

Type of machinery	Quantity	Function	Fuel	Other Details

4. Cleanliness of the cooking area:

Aspects of cleanliness	Present	Absent
2.1 Dampness		
2.2 Presence of flies		
2.3 Presence of rodents		
2.4 Presence of ants		
2.5 Food sticking in working area		
2.6 Well lit		

Storage

1. Storage of foods

   1.1 Placement of material

Sr. No.	Placement of material	Items
1.	Open	
2.	Air- tight containers	
3.	Sacks	
4.	Metal tins	
5.	Other	

   1.2 Storage of raw material:

Sr. No.	Storage of raw materials	Present/ Absent
1.	Systematically stored	
2.	Partially systematic	
3.	Scattered	
4.	Spillage	

2. Food grains

Sr. No.	Various aspects	Present/ Absent
1.	Weighing according to standardized norms	
2.	Procurement of grains by issue list	
3.	Presence of stones, grit, mud in food items	

3. Quality of grains

Sr. No.	Food item	Good	Average	Poor
1.	Wheat			
2.	Rice			
3.	Pulses			
4.	Salt (iodized/non-iodized)			
5.	Oil			
6.	Spices			

Scale for good, average and poor to be decided (like oil- rancidity should be absent)

4. Pest control

Pest	Control done	Frequency	Agency

Kitchen staff

1. Cleanliness:

Sr. No		Present/ Absent
1	Clean clothes	
2	Trimmed nails	
3	Removal of footwear in kitchen	
4	Wearing gum boots in kitchen	
5	Wearing headgear	
6	Washing hands – before cutting	
7	Washing hands – after cutting	

Cooking

Preparations Starts: ________________ **Cooking Starts: _______________**

1. Menu of the day:

Item	Ingredients	Process

2. Cleaning of raw foods

Food Item	Manual/ Machine	Time (Date)	Observations
Cereals			
Pulses			
Vegetables			
Spices			
Other Foods			

3. Preparation

Food Item	Steps	Remarks
Cereals		
Pulses		
Vegetables		
Spices		
Other Foods		

4. Food handling

Various aspects of food handling	Current practice	Observational remarks
Vegetable cutting	A. Small pieces B. Medium pieces C. Large pieces	
Vegetables washed	A. Before cutting B. After cutting C. Both D. None	
Water used for cooking and washing:	A. Clean B. Unclean	
Cooking of rice	A. Sufficient water B. Excess water	
Use of rice water in cooking	A. Yes B. No	
Soaking of pulses	A. Yes B. No	
Addition of GLVs	A. Yes B. No	
Covering of food after being cooked	A. Yes B. No	

5. Packing the prepared food items

5.1 List of schools present at the packing junction
5.1.1 Yes
5.1.2 No

5.2 Quantity of each item mentioned in the list
5.2.1 Yes
5.2.2 No

If yes,

5.3 Quantity/Number and size of containers is mentioned
5.3.1 School wise
5.3.2 Route wise

Cleaning

	Cleaning agents used	**Equipments used for cleaning**	**Observations/ Remarks**
Kitchen area after cooking	1. Detergent/ Soap 2. Water 3. Hot water 4. Steam 5. Other		
Cooking Utensils	1. Detergent/ Soap 2. Water 3. Hot water 4. Steam 5. Other		
Machines used for cooking and preparation	1. Detergent/ Soap 2. Water 3. Hot water 4. Steam 5. Other		
Mobile units	1. Detergent/ Soap 2. Water 3. Hot water 4. Steam 5. Other		

Left-over food management

1. Quantity of left-over foods measured
   a. Yes
   b. No

2. Quality check of left-over foods done
   a. Yes
   b. No

3. What is done with left-over foods?